

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I USŁUG

z dnia 31 lipca 1984 r.

w sprawie wykonywania handlu oraz niektórych usług przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej.

Na podstawie art. 2 ust. 4 i art. 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2
oraz art. 11 ust. 6 ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o wy-
konywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów dzia-
łalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej

(Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 193 i z 1984 r. Nr 5, poz. 24)
oraz w związku z art. 137 i art. 183 ustawy z dnia
20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu
terytorialnego (Dz. U. Nr 41, poz. 185 i Nr 62, poz. 286

oraz z 1984 r. Nr 21, poz. 100 i Nr 31, poz. 173) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady wydawania uprawnień do prowadzenia przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej:

- 1) handlu wewnętrznego,
- 2) usług biurowych,
- 3) usług pośrednictwa przy zawieraniu małżeństw,

oraz wypadki zwolnień od obowiązku uzyskania uprawnień, zasady prowadzenia działalności gospodarczej i kwalifikacje wymagane do prowadzenia danego rodzaju działalności gospodarczej.

§ 2. 1. Nie wymaga uzyskania uprawnienia prowadzenie sprzedaży:

- 1) przez właścicieli, posiadaczy lub dzierżawców gospodarstw rolnych, ogrodniczych i hodowlanych wytworów tych gospodarstw na ich terenie, na targowiskach lub innych wyznaczonych do tego celu miejscach,
- 2) owoców leśnych i grzybów przez zbieraczy na targowiskach lub innych wyznaczonych do tego celu miejscach oraz w razie sprzedaży jednostkom uprawnionym do skupu,
- 3) posiłków przez prowadzących pensjonaty i inne zakłady noclegowe osobom korzystającym z noclegów w tych pensjonatach i zakładach,
- 4) posiłków domowych w mieszkaniach w ilości określonej przez terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia wojewódzkiego,
- 5) przez rybaków złowionych przez nich ryb,
- 6) odpadów i surowców wtórnych własnych lub legalnie pozyskanych.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do sprzedaży zwierząt rzeźnych i mięsa, uregulowanej odrębnymi przepisami.

3. Nie wymaga uzyskania uprawnienia prowadzenie przez rencistów i emerytów działalności gospodarczej, związanej z czynnościami urzędu pocztowego.

§ 3. 1. Osoba ubiegająca się o wydanie uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w § 1, powinna mieć:

- 1) kwalifikacje osobiste:
 - a) pełną zdolność do czynności prawnych,
 - b) w razie ubiegania się o uprawnienie do prowadzenia handlu artykułami spożywczymi lub gastronomii — odpowiednie warunki zdrowia stwierdzone przez zakład społecznej służby zdrowia,
- 2) kwalifikacje zawodowe:
 - a) w razie ubiegania się o uprawnienie do prowadzenia gastronomii lub handlu artykułami rolno-spożywczymi — znajomość podstawowych przepisów sanitarnych,
 - b) w razie ubiegania się o uprawnienie do prowadzenia usług biurowych — świadectwo ukończenia co najmniej szkoły średniej,
 - c) w razie ubiegania się o uprawnienie do prowadzenia biura tłumaczeń — dyplom ukończenia wyższych studiów filologicznych w zakresie danego języka obcego lub inny dowód potwierdzający znajomość obcego języka,

d) w razie ubiegania się o uprawnienie do prowadzenia usług pośrednictwa przy zawieraniu małżeństw — świadectwo ukończenia co najmniej szkoły średniej,

e) w razie ubiegania się o uprawnienie do prowadzenia handlu artykułami przemysłowymi lub usług handlowych — świadectwo ukończenia co najmniej zasadniczej szkoły handlowej, średniej ekonomicznej lub technicznej o kierunku zgodnym z rodzajem wykonywanej działalności w połączeniu z doświadczeniem odbicia co najmniej rocznej praktyki w zawodzie,

f) w razie ubiegania się o uprawnienie do prowadzenia sklepu zoologicznego — świadectwo ukończenia co najmniej szkoły średniej oraz odbyte przeszkolenie specjalistyczne, potwierdzone zdaniem egzaminem z zakresu fizjologii, żywienia, pielęgnacji i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

2. Znajomość przepisów sanitarnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a), powinna być potwierdzona świadectwem szkolnym, świadectwem ukończenia nauki zawodu, świadectwem ukończenia szkolenia przyzakładowego lub kursowego.

3. Przepisu ust. 1 pkt 2 lit. e) i ust. 2 nie stosuje się do osób, które prowadziły działalność gospodarczą w dniu wejścia w życie rozporządzenia.

4. W szczególnie uzasadnionych wypadkach organ administracji państwowej właściwy do wydania uprawnienia może — po zasięgnięciu opinii zrzeszenia prywatnego handlu i usług — zwolnić osoby zamierzające prowadzić działalność w zakresie handlu wewnętrznego od obowiązku przedstawienia dowodów ukończenia nauki zawodu, jeżeli w inny sposób wykażą one posiadanie wiadomości niezbędnych do prowadzenia tej działalności.

§ 4. 1. Osoba ubiegająca się o wydanie uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej ze stałą siedzibą powinna przedstawić tytuł prawny do zajmowania odpowiedniego pomieszczenia lub terenu, a w razie ubiegania się o prowadzenie handlu artykułami spożywczymi, chemicznymi lub drogerijnymi oraz sklepu zoologicznego lub punktu skupu surowców wtórnych i odpadowych — także szczegółowy plan pomieszczeń, łącznie z opisem istniejących lub projektowanych urządzeń.

2. Wydanie uprawnienia do prowadzenia gastronomii, handlu artykułami spożywczymi, chemicznymi, drogerijnymi, sklepu zoologicznego oraz punktu skupu opakowań, surowców wtórnych i odpadowych może nastąpić po uprzednim zasięgnięciu opinii stacji sanitarno-epidemiologicznej oraz innych wyspecjalizowanych organów o przydatności lokalu lub terenu wskazanego na siedzibę przedsiębiorstwa (miejsce wykonywania określonej działalności).

§ 5. 1. Osoba prawna ubiegająca się o wydanie uprawnienia ustanawia, za zgodą organu właściwego do wydania tego uprawnienia, kierownika przedsiębiorstwa.

2. Wymagania kwalifikacyjne wymienione w § 3 ust. 1 i 2 dotyczą kierownika przedsiębiorstwa.

§ 6. 1. Rozszerzenie przedmiotu działalności gospodarczej poza ustalony w uprawnieniu oraz zmiana siedziby przedsiębiorstwa na obszarze działania organu administracji państwowej, który wydał uprawnienie, wymagają zgody tego organu.

2. Zmiana rodzaju wykonywanej działalności lub jej zasięgu terytorialnego albo przeniesienie siedziby przedsiębiorstwa poza teren działania organu administracji państwowej, który wydał uprawnienie, wymaga uzyskania nowego uprawnienia.

3. W razie przeniesienia siedziby przedsiębiorstwa poza obszar działania organu administracji państwowej, który wydał uprawnienie, nowe uprawnienie wydaje organ, na którego obszar działania przeniesiona została siedziba przedsiębiorstwa.

§ 7. Uprawnienie powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej do prowadzenia przedsiębiorstwa oraz miejsce jej zamieszkania, a w odniesieniu do osoby prawnej — jej pełną nazwę (firmę) i siedzibę oraz imię i nazwisko osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorstwa,
- 2) oznaczenie rodzaju działalności przedsiębiorstwa, a w odniesieniu do zakładu gastronomicznego — także jego kategorię handlową,
- 3) adres przedsiębiorstwa i określenie terytorialnego zasięgu jego działalności,
- 4) termin ważności uprawnienia, jeżeli chodzi o uprawnienie wydane na czas określony,
- 5) inne dane dotyczące szczególnych warunków wykonywania działalności gospodarczej.

§ 8. 1. Przed wydaniem uprawnienia organ administracji państwowej zasięga opinii właściwego zrzeczenia prywatnego handlu i usług oraz informacji o niekaralności wnioskodawcy.

2. Przepisu ust. 1. nie stosuje się do osób ubiegających się o potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie działalności gospodarczej w okresie nie dłuższym niż 7 dni, jeżeli osoby te złożą oświadczenie, iż nie były karane za przestępstwo wykluczające możliwość wydania im uprawnienia do prowadzenia handlu wewnętrznego.

3. W wypadku, o którym mowa w ust. 2, osoby uprawnione nie mają obowiązku należenia do zrzeczenia.

4. Przed doreczeniem uprawnienia organ administracji państwowej pobiera opłatę skarbową określoną w odrębnych przepisach, stwierdzając w uprawnieniu fakt jej uiszczenia.

§ 9. Potwierdzenie zgłoszenia może być wydane na działalność sezonową na okres nie przekraczający 6 miesięcy w roku w zakresie:

- 1) handlu warzywami i owocami,
- 2) handlu napojami chłodzącymi i lodami paczkowanymi,
- 3) handlu kwiatami w niedziele, święta oraz podczas uroczystości,
- 4) handlu drobnodetalicznego artykułami spożywczymi i przemysłowymi podczas imprez, uroczystości i świąt,
- 5) gastronomii,
- 6) sprzedaży posiłków domowych w mieszkaniach w ilości określonej przez terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia podsta-

wowego w porozumieniu z właściwym organem państwowej inspekcji sanitarnej.

§ 10. 1. Zezwolenie może być wydane w szczególności na prowadzenie (świadczenie):

- 1) handlu artykułami rolno-spożywczymi i przemysłowymi,
- 2) handlu rzeczami używanymi,
- 3) handlu okrężnego (obwoźnego, obnośnego),
- 4) skupu i sprzedaży prosiąt o wadze do 18 kg,
- 5) gastronomii,
- 6) usług handlowych,
- 7) usług pośrednictwa przy zawieraniu małżeństw,
- 8) usług biurowych w zakresie pisania podań, tłumaczeń, przepisywania na maszynie, stenografowania,
- 9) innych rodzajów działalności gospodarczej w zakresie handlu i usług handlowych.

2. Zezwolenie na prowadzenie w jednym lokalu handlu detalicznego artykułami spożywczymi i artykułami przemysłowymi może być wydane jedynie za zgodą właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej.

3. Działalność określona w ust. 1 pkt 3 powinna być prowadzona osobiście przez osobę, której wydano uprawnienie.

§ 11. 1. Zezwolenie na prowadzenie:

- 1) punktów skupu opakowań, surowców wtórnych i odpadowych,
- 2) handlu artykułami rolno-spożywczymi, przemysłowymi i usług gastronomicznych w stałych miejscach sprzedaży

wydaje się na czas nieokreślony.

2. Zezwolenie na prowadzenie innych rodzajów działalności niż wymienione w ust. 1 wydaje się na okres nie krótszy niż 5 lat i nie dłuższy niż 10 lat.

3. Ważność zezwolenia wydanego na czas określony, z wyjątkiem wypadków, o których mowa w ust. 4, ustala się do końca roku kalendarzowego, w którym termin upływa.

4. Termin ważności zezwolenia nie może przekroczyć okresu, na jaki przewidziane jest użytkowanie lokalu (terenu), w którym prowadzona jest działalność.

§ 12. Na wniosek osoby ubiegającej się o zezwolenie właściwy organ może wydać zezwolenie na prowadzenie działalności sezonowej. W zezwoleniu takim należy określić okresy działalności przedsiębiorstwa w poszczególnych latach.

§ 13. 1. Zezwolenie na prowadzenie handlu okrężnego oraz obwoźnego wydaje się na określone miejscowości lub województwa.

2. Zezwolenie na prowadzenie bufetu lub punktu sprzedaży w rozrywkowym przedsiębiorstwie objazdowym upoważnia do prowadzenia działalności jedynie w pomieszczeniach tego przedsiębiorstwa lub na terenie zajmowanym przez to przedsiębiorstwo.

3. Jeżeli terytorialny zasięg działalności wymienionej w ust. 1 przekracza obszar województwa, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę, zezwolenie wydaje się po uzyskaniu zgody terenowego organu administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia wojewódzkiego, właściwego dla obszaru wykonywania działalności.

§ 14. 1. Organ administracji państwowej wydający uprawnienia prowadzi rejestr wydanych potwierdzeń zgłoszeń i zezwoleń.

2. Organ administracji państwowej orzekając o wydaniu, cofnięciu lub wygaśnięciu uprawnienia przesyła kopie wydanych decyzji właściwemu zrzeczeniu, z wyjątkiem wypadków określonych w § 8 ust. 3.

§ 15. 1. Osoba prowadząca działalność gospodarczą na podstawie uprawnienia może zaopatrywać się w towary:

- 1) u rzemieślników i osób trudniących się wytwórczością ludową i artystyczną,
- 2) w jednostkach handlu hurtowego oraz w prywatnych zakładach wytwórczych, w tym również prowadzonych przez osoby zagraniczne,
- 3) w jednostkach zbytu organizacji społecznych prowadzących działalność gospodarczą,
- 4) u producentów rolnych, z wyjątkiem zakupu mięsa objętego reglamentacją i zwierząt rzeźnych (trzody, bydła, cieląt, owiec i kurcząt),
- 5) u indywidualnych rybaków, z wyjątkiem zakupu ryb łososiowatych (oprócz pstrągów) i węgorzy,
- 6) w drodze skupu od ludności krajowych używanych rynkowych artykułów przemysłowych oraz artykułów spożywczych i używek,
- 7) w drodze zakupu od zbieraczy surowców wtórnych.

2. Osoba prowadząca działalność gospodarczą na podstawie uprawnienia może zaopatrywać się w drodze skupu od ludności używanych rynkowych artykułów przemysłowych oraz artykułów spożywczych i używek pochodzenia zagranicznego po uzyskaniu odrębnego uprawnienia wydanego przez terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1, może nabywać w przedsiębiorstwach zajmujących się eksportem wewnętrznym artykuły przeznaczone do konsumpcji w prowadzonym zakładzie gastronomicznym lub do wyposażenia prowadzonego zakładu.

4. Uprawnienie do prowadzenia przedsiębiorstwa handlu detalicznego i gastronomii upoważnia do zakupu artykułów u producentów rolnych i rybaków na obszarze całego kraju.

5. Zakupów określonych w ust. 1 może dokonywać osoba, której wydano uprawnienie, jej współmałżonek, członek rodziny stale pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym z tą osobą lub pełnomocnik.

Ustanowienie pełnomocnika może nastąpić w sytuacjach szczególnych (inwalidztwo, ciężka choroba w połączeniu z brakiem członków rodziny, o których mowa wyżej).

6. Osoba prowadząca przedsiębiorstwo gastronomiczne może prowadzić własny tucz trzody na potrzeby tej działalności.

§ 16. Osoba prowadząca działalność wymienioną w § 1 powinna w sposób widoczny oznaczyć na zewnątrz swoje przedsiębiorstwo, podając imię i nazwisko (nazwę osoby prawnej, firmę) oraz bliższe określenie rodzaju działalności i godziny otwarcia przedsiębiorstwa.

§ 17. 1. Do spraw wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Uprawnienia wydane przed wejściem w życie rozporządzenia zachowują ważność do końca okresu, na który zostały wydane.

3. Przepisu § 10 ust. 3 nie stosuje się do osób, które do dnia wejścia w życie rozporządzenia prowadziły działalność gospodarczą na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 18. 1. Osoby prowadzące na podstawie dotychczas wydanych uprawnień sprzedaż nowych artykułów pochodzenia zagranicznego w stanie nie przerobionym mogą zbywać towary zakupione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia w okresie nie dłuższym niż trzy miesiące od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. W terminie wskazanym w ust. 1 tracą ważność uprawnienia do prowadzenia handlu, w części dotyczącej sprzedaży artykułów, o których mowa w ust. 1.

§ 19. Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego, w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, dostosują uprawnienia do prowadzenia skupu, o którym mowa w § 15 ust. 2, wydane przed wejściem w życie rozporządzenia do wymagań określonych w rozporządzeniu.

§ 20. Traci moc rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 28 października 1974 r. w sprawie wykonywania działalności handlowej oraz niektórych usług przez jednostki gospodarki nie społecznej (Dz. U. Nr 44, poz. 265, z 1975 r. Nr 38, poz. 205 i z 1980 r. Nr 2, poz. 5).

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego i Usług: *A. Kędzierska*